

SIKKERHETSDATABLAD

Hey'di Special Sement 1, 12,5 kg

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	22.06.2017
Revisjonsdato	22.06.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Hey'di Special Sement 1, 12,5 kg
Artikkelnr.	115
GTIN-nr.	7054150000093
Utvidet SDS med ES innbefattet	Nei

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde	Vanntetting av mur og betong. Komponent til Hey'di Special.
Relevant identifiserte bruksområder	SU10 Formulering [blanding] forberedelser og / eller re-emballering SU19 Bygg-og anleggsarbeid SU21 Private forbrukere Private husholdninger (= allmennheten = forbrukere) SU22 Profesjonell bruk Offentlige tjenester (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere) PC1 Klebemidler, Tetningsmidler PC9 Belegg og Malinger, Fyllstoffer, Spatelmasser, Fortynnere PC10 Bygge- og konstruksjonsprodukter som ikke dekkes andre steder PROC5 Blanding i batch-prosesser for utforming av preparater og artikler (i flere trinn og / eller betydelig kontakt) PROC8b Overføring av kjemikaliets (lasting / lossing) fra / til skip / store beholdere på spesialiserte anlegg PROC9 Overføring av kjemikaliets til små beholdere (spesialtilpasset fyllmetode, inkludert veiing) ERC2 Fremstilling av blandinger ERC8C Utbredt innendørs bruk som fører til binding i eller på en matrise ERC8F Utbredt utendørs bruk som fører til binding i eller på en matrise
Kjemikaliets kan brukes av forbrukere	Ja

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn	HEYDI AS
Besøksadresse	Tretjerdalsvegen 68
Postadresse	Postboks 13
Postnr.	2017

Poststed	Frogner
Land	Norge
Telefon	+47 63 86 88 00
Telefaks	+47 63 86 88 01
E-post	heydi@heydi.no
Hjemmeside	www.heydi.no
Org. nr.	979657919
Kontaktperson	Alan Ulstad

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Dam. 1; H318; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; STOT SE 3; H335;
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne. Sementen er kromreduert.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Portlandsement 30 – 60 %, Kalsiumdihydroksid 1 – 5 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H318 Gir alvorlig øyeskade. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P261 Unngå innånding av støv. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P313 Søk legehjelp. P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent avfallsmottak i samsvar med lokale forskrifter.
Følbar merking	Nei
Barnesikring	Nei

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

Helseeffekt	Støv eller sprut fra blandingen kan gi varige øyeskader. Støv kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste.
Miljøeffekt	Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Søl og forurensning bør unngås. I kontakt med vann herder produktet til en fast masse som ikke er biologisk nedbrytbart.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Portlandsement	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4	Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1; H317 STOT SE3; H335	30 – 60 %
Kalsiumdihydroksid	CAS-nr.: 1305-62-0 EC-nr.: 215-137-3 REACH reg. nr.: 01-21194775151-45	Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit. 2;H315 STOT SE 3; H335 Note: E	1 – 5 %
Beskrivelse av blandingen	Databladet angir produktets egenskaper i tørr tilstand. Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne. Sementen er kromreduert. Se punkt 11 for ytterligere kommentarer.		
Komponentkommentarer	Se rubrikk 16 for komplette H-setninger		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt den skadde vekk fra forurensningskilden. Forurensede klær fjernes straks. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Innånding	Frisk luft. Sørg for frie luftveier, kontakt lege ved vedvarende irritasjon.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Viktig! Skyll straks med vann i minst 15 min. Transporter straks til sykehus eller øyenlege. Fortsett skylking under transport til sykehus.
Svelging	Ved mindre mengder(en munnfull eller mindre): Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk. Kontakt lege for vurdering. Ved større mengder enn beskrevet ovenfor: Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk. Søk øyeblikkelig lege. Fremkall ikke brekning.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Irriterer øynene og huden.
Forsinkede symptomer og virkninger	Finkornede produkter kan klø og forårsake ubehag og virke lett uttørkende. Øyekontakt med sementholdige produkter kan forårsake alvorlige og potensielle og irreversible skader.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Symptomatisk behandling.
Informasjon om klinisk testing	Ikke kjent.
Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	Sementen er kromreduert, men allergiske reaksjoner kan forekomme hos sensibiliserte personer som følge av at sementen kan inneholde små mengder kromat. Sementen er kromreduert i ca. 1 år fra produksjonsdato.
Annen informasjon	Ved tvil eller ved vedvarende symptomer – søk legehjelp. Generell helsekontroll.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Ueguede slokkingsmidler	Ingen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer.
Farlige forbrenningsprodukter	Ikke relevant.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Ingen anbefaling angitt.
Brannsløkkingsmetoder	Bruk sløkketiltak som egner seg for de lokale forholdene og miljøet rundt.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannfolk bør bruke egnet beskyttelsesutstyr.
Annen informasjon	Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Bruk personlig verneutstyr som angitt i rubrikk 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå kontakt med huden og øynene. Bruk beskrevet verneutstyr. Se rubrikk 8.
Verneutstyr	Se avsnitt 8.
Nødprosedyrer	Ikke relevant.
For innsatspersonell	Bruk beskrevet verneutstyr. Se rubrikk 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Søl samles opp og fjernes som beskrevet i punkt 13.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Forvaring	Ingen anbefaling angitt.
Opprydding	Større mengder samles opp og leveres på godkjent mottaksstasjon. Små mengder tæs opp mekanisk, unngå støvdannelse.
Annen informasjon	Produktrester leveres mottaksstasjon for farlig avfall.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se rubrikk 1 for nødkontaktinformasjon. Se rubrikk 8 for opplysninger om egnet personlig utstyr. Se rubrikk 13 for opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Bruk egnet verneutstyr som beskrevet i rubrikk 8 ved håndtering av åpnet emballasje. Det skal være lett tilgang til vann og muligheter for øyeskylling. Før utblanding og bruk, se emballasjens brukerveiledning.

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Ingen anbefaling angitt.
Tiltak for å hindre brann	Ingen spesielle tiltak nødvendig.
Tiltak for å beskytte miljøet	Unngå støvdannelse.
Råd om generell yrkeshygiene	Førstehjelpsutstyr inkl. øyeskylleflaske skal være tilgjengelige på arbeidsplassen. Det skal være lett tilgang til vann eller nøddusj. God personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og tilsølte områder før arbeidsplassen forlates.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og i lukket emballasje.
Forhold som skal unngås	Unngå kontakt med fukt og værpåvirkninger.

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Ingen spesifikke tiltak eller betingelser er angitt.
Egnet emballasje	Oppbevares i tett tillukket originalemballasje.
Krav til lagerrom og beholdere	Oppbevares tørt. Oppbevares i lukket beholder.
Råd angående samlagring	Ingen særskilte samlagringsråd er angitt.
Luffuktighet	Kommentarer: Lagres tørt.
Lagringsstabilitet	Beste bruksegenskaper innen 2 år fra produksjonsdato.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger	Les beskrivelse i teknisk datablad/produkt datablad om forberedelse av overflaten før bruk.
Spesielle bruksområder	Vanntetting av mur og betong. Komponent til Hey'di Special

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

Kommenter hvis forebyggende yrkesmedisinske undersøkelser skal gjennomføres	Det er ikke angitt behov for forebyggende yrkesmedisinske undersøkelser.

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Kalsiumdihydroksid	CAS-nr.: 1305-62-0	8 t. normverdi: 5 mg/m ³ Opprinnelsesland: Norge	Norm år: 2014
Sjenerende støv, totalstøv		8 t. normverdi: 10 mg/m ³	Norm år: 2014
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 t. normverdi: 5 mg/m ³	Norm år: 2014

DNEL / PNEC

Komponent	Kalsiumdihydroksid
DNEL	Gruppe: Industriell Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding Verdi: 4 mg/m ³
	Gruppe: Industriell Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding Verdi: 1 mg/m ³
PNEC	Eksponeringsvei: Vann

Eksponeringsfrekvens: Langsiktig (gjentatt)
Verdi: 490 µ/l

Eksponeringsvei: Vann
Eksponeringsfrekvens: Kortsiktig (akutt)
Verdi: 1080 mg/l

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Instruksjon om tiltak for å hindre eksponering	Normale forsiktighetsregler ved håndtering av kjemikalier skal følges. Bruk egnet verneutstyr.
Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr	Beskrivelse: Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm. Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse. Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Hud-/ håndbeskyttelse, kortsiktig kontakt	< 8t Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Hud-/ håndbeskyttelse, langvarig kontakt	> 8t Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Egnede hansker	Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Gjennomtrengningstid	Verdi: Gjennomtrengningstid for de nevnte hanskemateriale er som regel > 480 min. (fuktig materiale)
Håndvernutstyr	Beskrivelse: Neopren, nitril, polyetylen eller PVC Referanser til relevante standarder: EN 374
Håndbeskyttelse, kommentar	Sementen er kromreduert, derfor er muligheten for kromallergi redusert. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med nye/nyblandet produkter som inneholder sement. Se ytterligere opplysninger i pkt. 11.

Hudvern

Egnede verneklær	Bruk verneklær etter behov.
Uegnede verneklær	Ingen anbefaling angitt.
Verneklærnes nødvendige egenskaper	Bruk vernedrakt hvis arbeidet innebærer så mye tilsmussing at vanlige arbeidsklær ikke beskytter mot hudkontakt med produktet.
Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Ved risiko for direkte kontakt eller sprut bør verneklær brukes. Referanser til relevante standarder: ISO 13688
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Det anbefales at man vasker seg eller dusjer og deretter bruker fuktighetskrem på den eksponerte huden.
Hudbeskyttelse, kommentar	Kan ved langvarig/ofte hudkontakt tørre ut huden med fare for sprekkdannelser.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved Oppgaver som trenger åndedrettsvern	Støvutvikling. Bruk støvmaske klasse P2 ved arbeider som medfører støvutvikling.
Anbefalt utstyrstype	Støvmaske. Støvfilter P2 (for fint støv).
Anbefalt åndedrettsvern	Masketype: Maske med støvfilter. Filterapparater, type: Støvfilter P2 (for fint støv). Referanser til relevante standarder: EN 143
Ytterligere åndedrettsverntiltak	Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling.

Termisk fare

Termisk fare	Ikke relevant.

Hygiene / miljø

Personlig beskyttelsesutrustning, kommentarer	Ingen anbefaling angitt.
Spesifikke hygienetiltak	Bruk egnet hudkrem for å motvirke uttørring av huden. Det bør være dusj nær arbeidsplassen.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Produktet må ikke slippes direkte ut i avløp eller vassdrag.

Eksponeringskontroll

Tiltak ved privat bruk av kjemikalier	Bruk verneutstyr, se rubrikk 8.2 Følg etikettens bruksanvisning.
Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr, tilleggsinformasjon	Alt verneutstyr bør være CE-merket. Forurensede klær må vaskes før de brukes igjen.
Eksponeringskontroll, kommentarer	Vask hender før pauser, toalettbesøk og ved arbeidets slutt.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver
Farge	Grå
Lukt	Ingen karakteristisk lukt.
pH	Status: I løsnings Verdi: ~ 12 Kommentarer: Utrørt i vann
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Ikke relevant.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke relevant.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 1500 kg/m ³

Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Blandbar med vann
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke relevant.
Viskositet	Kommentarer: Ikke relevant.
Eksplorative egenskaper	Ingen eksplorative egenskaper.
Oksiderende egenskaper	Ingen oksiderende egenskaper.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Blandbarhet	Blandbar med vann.
Ledningsevne	Kommentarer: Ikke relevant.
Løsemiddelinnhold	Kommentarer: Ikke relevant.
Flytepunkt	Kommentarer: Ikke kjent.
Partikkelstørrelse	Verdi: 0,3 mm
Kritisk trykk	Kommentarer: Ikke relevant.
Utvidelseskoeffisient	Kommentarer: Ikke kjent.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen farlige reaksjoner om forskrifter/henvisninger for lagring og håndtering overholdes.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt under anbefalte lagringsforhold – se avsnitt 7

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Produktet er stabilt under anbefalte lagringsforhold – se avsnitt 7.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Produktet herder til en hard masse ved kontakt med vann og fuktighet.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke syrer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen farlige spaltningsprodukter når håndteres og lagres riktig.

Annen informasjon

Annen informasjon	Pulveret reagerer med vann og danner sterkt alkalisk løsning av kalsiumhydroksid. Mørtel stivner etter kort tid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Kalsiumdihydroksid
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsveier: Oral Verdi: > 2000 mg/l Forsøksdyreart: OECD 425 rotte
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsveier: Dermal Verdi: > 2500 mg/l Forsøksdyreart: OECD 402 kanin

Øvrige helsefareopplysninger

Toksikokinetik	Ikke kjent.
Hudetsing / hudirritasjon, menneskelig erfaring	Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne.
Generell luftveis- eller hudsensibilisering	Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan ha en avfettende virkning og forårsake allergisk reaksjon.
Luftveissensibilisering, ytterligere informasjon	Høye konsentrasjoner av støv kan irritere luftveiene.
Hudsensibilisering, ytterligere informasjon	Kan gi overfølsomhet ved kontakt med huden. Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sår dannelse og utvikles oftest langsomt.
Innånding	Hyppig innånding av støv over lengre tid øker faren for å utvikle lungesykdommer
Hudkontakt	Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sår dannelse og utvikles oftest langsomt.
Øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Ikke relevant.
Allergi	Produktet er klassifisert som allergifremkallende p.g.a. lang holdbarhetstid på produktet. Allergiske reaksjoner kan forekomme som følge av at sementen kan inneholde små mengder kromater. Sementen er kromreduert i ca. 1 år fra produksjonsdato. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med produkter som inneholder sement. Se ytterliggende forklaring i "Symptomer på eksponering".
Arvestoffskader	Ikke relevant.
Kreftframkallende egenskap	Ikke relevant.
Reproduksjonsskader	Ikke relevant.
Reproduksjonstoksitet, menneskelig erfaring	Ikke relevant.
Vurdering av reproduksjonstoksitet, Klassifisering	Ikke relevant.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Ikke relevant.
I tilfelle hudkontakt	Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sår dannelse og utvikles oftest langsomt.
I tilfelle innånding	Innånding av støv kan virke irriterende på de øvre luftveiene
I tilfelle øyekontakt	Irriterer øynene.

Annen informasjon	Produktet inneholder sement som er kromredusert (<0,0002 %) med jernsulfat som omdanner 6-verdig krom til 3 verdig. Seksverdig kromsalter i sement er løselig og kan blandet med vann danne helseskadelig løsning. Ved tilsats av jernsulfat for kromreduisering fra 6– til 3– verdig krom er denne helserisikoen vesentlig redusert. Reduksjonseffekten i ren sement er minst 6 måneder og i mørtel (pga. blanding med sand) minst 12 måneder dersom produktet lagres tørt i lukket emballasje. Faremomentene gjelder ikke tørt pulver, bare når dette opptrer i fuktig eller vått miljø. Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Kalsiumdihydroksid
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 50,6 mg/l Testvarighet: 96 t Art: Ferskvannsfisk Metode: LC50 Kommentarer: LC50 (96 t) saltvannsfisk: 457 mg/l
Komponent	Kalsiumdihydroksid
Akutt akvatisk alge	Verdi: 184,57 mg/l Testvarighet: 72 t Art: Ferskvannsalge Metode: EC50 Kommentarer: NOEC (72 t) ferskvannsalger: 48 mg/l
Økotoksisitet	Produktet forventes ikke å være giftig for vannorganismer. LC50 verdi for giftighet i vann er ikke påvist. Imidlertid vil innblanding av sement i vann øke vannets pH-verdi og derfor ha en viss toksisk virkning på livet i vann under gitte forutsetninger.
Akvatisk, kommentarer	Klassifiseres ikke som miljøskadelig. Men produktet må ikke ledes ut til kloakk eller vannløp eller deponeres hvor det kan påvirke jord eller overflatevann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens- og nedbrytbarhetsbeskrivelse	Produktet inneholder ikke PBT eller vPvB-stoffer.
Biologisk nedbrytbarhet	Kommentarer: Produktet er ikke biologisk nedbrytbart.
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er ikke biologisk nedbrytbart, men vil herde i kontakt med vann.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen bioakkumulering er indikert.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ikke ansett som mobil.
Overflatespenning	Kommentarer: Ikke kjent.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
Komponent	Kalsiumdihydroksid

PBT vurderingsresultat vPvB vurderingsresultat	Klassifiseres ikke som PBT / vPvB i henhold til någjeldende EU-kriterier. Dette produktet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente.
Miljøopplysninger, konklusjon	Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker. Når produktet brukes til de angitte formål og håndteres ifølge bruksanvisningen, utgjør produktet minimal risiko for negative miljøbelastninger.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn ikke tillatt. Herdet materiale er ikke farlig avfall. Deponeres i henhold til lokale regler på kommunal avfallsplass. Betongrester og avfall kan gjenvinnes eller brukes som fyllingsmateriale. Koden for farlig avfall nevnt (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 170106 blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein, takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: 170101 betong Klassifisert som farlig avfall: Nei
	Avfallskode EAL: 150102 emballasje av plast Klassifisert som farlig avfall: Ja
	Avfallskode EAL: 150101 emballasje av papir og papp/kartong Klassifisert som farlig avfall: Nei
Nasjonale forskrifter	Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer. Veileder (Norsas) om innlevering og deklarerer av farlig avfall (2015).
NORSAS	7096
Annen informasjon	Tom og rengjort emballasje kan resirkuleres/gjenvinnes.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei

14.1. UN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

Kommentar	Se rubrikk 12 for mer informasjon.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Produktet er ikke underlagt internasjonale forskrifter om transport av farlig gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Vurderte restriksjoner	Ved vurdering er det ikke identifisert restriksjoner.
Begrensning av kjemiske stoffer oppført i vedlegg XVII (REACH)	Ingen begrensninger identifisert.
Andre krav til merking	Ingen andre merkekrav.
EU-direktiv	EUs forordning nr. 1907/2006 (REACH) avdeling IV, art. 31, og vedlegg II m/endringer. EUs forordning om klassifisering merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (forkortet CLP) (EC) nr. 1272/2008 m/endringer. Vedlegg XIV – Liste over stoffer som krever autorisasjon. Stoffer som gir stor grunn til bekymring. Vedlegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer. Kommisjonsforordning (EU) nr. 413/2010 m/endringer.
Annen merkeinformasjon	Ikke relevant.
Yrkesmessige begrensninger i henhold til EU	Ingen begrensninger identifisert.
Biocider	Nei
Nanomateriale	Nei
Referanser (Lover/Forskrifter)	EUs forordning nr. 1907/2006 (REACH) avdeling IV, art. 31, og vedlegg II. EUs forordning om klassifisering merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (forkortet CLP) (EC) nr. 1272/2008 m/endringer Vedlegg XIV – Liste over stoffer som krever autorisasjon. Med endringer. Vedlegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier nr. 1358 06.12.2011 m/endringer. Kommisjonsforordning (EU) nr. 413/2010 m/endringer. ADR/RID 2017 forskrift nr. 384 01. april 2009. Forskrift 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (Produktforskriften m/endringer).
Deklarasjonsnr.	24080

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Ikke bestemt.
Eksposeringsscenarier for blandingen	Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysninger gitt i sikkerhetsdatabladet er utarbeidet på grunnlag av opplysninger fra underleverandører, og er iht. opplysninger i vår besittelse på sist angitte revisjonsdato. Opplysningene er å anse som retningsgivende for sikker bruk, bearbeiding, lagring og transport. Det forutsettes at produktet benyttes iht. beskrivelse på emballasje eller i teknisk datablad/produkt-datablad utarbeidet av Heydi AS. Enhver annen bruk av produktet, evt. i kombinasjon med andre produkter eller prosesser er ikke anbefalt, så fremt annet ikke er

	avklart med Hey'di AS.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Dam. 1; H318; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; STOT SE 3; H335;
Siste oppdaterings dato	05.12.2014
Utarbeidet av	Marit Taraldset
NOBB-nr.	10157006
URL for bruksanvisning	http://www.heydi.no
URL for brosjyre	http://www.heydi.no
URL for teknisk informasjon	http://www.heydi.no